

סיפורי הבריאה, העוצמה שבטבע וציורי נוף

כיתה: ט' | סוג החומר: | מקצוע: אמנות

מטרות:

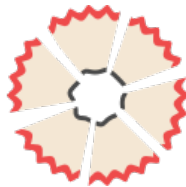
מחברות המערך: תמרה ברלין ומורן אסרף
פיתוח יכולות חשיבה ביקורתית ושיח כיתתי, טיפוח וחיזוק הקשר וההערכה לנופים וטבע סביבנו, פיתוח יכולות התבוננות וציור בטבע
התלמידים ילמדו אודות שני סיפורי הבריאה ועל הבדלים ביניהם מהיבט של אדם מול הטבע. האם העולם נוצר עבור האדם או האם האדם הוא עוד חלק מעולם טבעי גדול ועצום? התלמידים יבחנו את דעתם האישית. התלמידים יחספו לאמנות נוף מכל התקופות ויבדקו כיצד דרך ציורי נוף, בני אדם רואים את מקומם בעולם. התלמידים גם ילמדו אודות המושג PLEIN AIR או ציור בחוץ ויתנסו בכך בעצמם.
למידה של מוסר מול הטבע, כבוד לטבע, לצומח ולחי

פתיחה (5 דק'):

בספר בראשית מיוצגים שני סיפורי בריאה, אחת בפרק א, ואחת בפרק ב. ישנם הבדלים מהותיים בין שני הסיפורים. בשיעור זה אנחנו נתמקד בתיאורי הטבע ובתפקיד האדם. בפרק א, האדם נוצר מצלם אלוהים, וכשולט על כל הצומח והחי, ורק אלוהים שולט באדם. בפרק ב, האדם נוצר מהאדמה, ותפקידו לשמור על על הצומח. האם הטבע ובעלי החיים נועדו לשרת את האדם? או שהאנושות היא חלק מהטבע ולכן תפקידנו הוא לשמור ולכבד את החי ואת הצומח? אנחנו נקרא את הפסוקים, ונדון בשאלה זו בשיח כיתתי. לאחר מכן, אנחנו נצפה במצגת שבה נראה איך הנוף והטבע מיוצגים בציורים לאורך ההיסטוריה. לאחר מכן אנחנו נצא לטבע ונלמד להתבונן, לאהוב ולצייר את העולם הטבעי.

גוף (80 דק):

שיח כיתתי אודות שני סיפורי הבריאה. נדון בשאלות: מהו התפקיד של האדם בכל אחד מסיפורי הבריאה? מהו לדעתכם הנכון? האם העולם נוצר עבור האדם או שהאדם הוא חלק מהטבע? מהו הקשר בין ציורי נוף למיקומו של



אדם בטבע ותפקידו בעולם? מהו ציור נוף? כעת נצפה במצגת מצורפת שמציגה ציורי נוף לאורך ההיסטוריה. לאורך תולדות האנושות, בני אדם ציירו נוף ואת הסביבה הטבעית. מסין העתיקה, ועד היום. ציורי הנוף מהדירים ומדגישים את עוצמות הטבע. חלק מציורי הנוף משקפים פליאה, עוצמה, ונוכחות רוח האלוהים בעולם. אנו נתבונן בציורי נוף לאורך ההיסטוריה, בחלק מהציורים נדון בשאלות: איזו תחושה או אווירה משתקפת בנוף? איזו השקפה (מסיפורי הבריאה) תומכת באווירה זו? כיצד האמן מייצר אווירה של עוצמה, מרחב, גודל ורוח בציור? (נדון במושגים כמו פרספקטיבה אווירית דרך צבעוניות, האדם מצויר כקטן אל מול מרחבים עצומים, נוכחות בולטת של שמיים או מזג אוויר כסמל לנוכחות אלוהית ועוד).

סדנת ציור נוף בחוץ PLEIN AIR

אמנים במהלך ההיסטוריה ציירו את הטבע הסובב אותם. ציור בחוץ מחזק את היכולת שלנו להתבונן ולראות תופעות מדהימות של אור טבעי. התבוננות וציור בטבע מעורר באמן הערכה חדשה לתופעות, שבדרך כלל אנחנו לא שמים לב אליהן. ציור בחוץ זה חווייה של הפרתקאה שתעזור לנו לחוות וללמוד המון על הסביבה וגם על התמודדות שלנו במצבים לא צפויים.

הכיתה תצא החוצה לסביבה טבעית הקרובה. חומרים וציוד: דפי צבעי מים, כני ציור, צבעי אקריליק, פלאטה להכנת צבעים, מכחולים ומיכלים או צנצנות למים, נייר ניגוב או בד לניגוב.

המשימה: לצייר את הנוף שנמצא מולנו באמצעות רישום, טונליות וצבעוניות.

כל תלמידה תתמקם במקום במיקום לפי ראות עיניה ותצייר חלק מהנוף מולה לפי בחירתה מתוך התבוננות.

מושג מעולם האמנות שאנו נחקור ושנשים לב אליו במהלך העבודה: **פרספקטיבה אווירית**: ככל שעצם (כגון הרים) נמצא יותר רחוק מאיתנו, הוא ייראה לנו יותר כחול ויותר דהוי. זאת בשל כך שצבעים חמים אינם מצליחים לעבור מרחקים באטמוספירה. ככל שעצמים יהיו יותר קרובים הם יהיו יותר חמים ויותר קונטרסים (עם ניגודיות גבוהה)

סיכום (10 דק' דק):

התבוננות בעבודות וסיכום. חוזרים לכיתה ומעמידים את הציורים בצורת תערוכה. שיחת סיכום: איך הרגשתם במהלך הציור בטבע? מה היה קשה במיוחד? האם שמתם לב לתופעות או דברים חדשים שלא שמתם לב אליהם לפני כן בטבע? האם הציור שלכם משקף את החוויה או את התחושה שהרגשתם בטבע? האם הרגשתם באותו רגע שאתם שולטים בטבע או שהטבע יותר חזק ממכם? במה זה בא לידי ביטוי?